

ставу Русије према национално-ослободилачком покрету балканских народа.

Руска периодична штампа показивала је велико интересовање за догађаје на Балкану. Она их је разматрала и тумачила зависно од тога чије је интересе заступала. О томе Никитин пише у чланцима: *Национални покрет на Балкану шездесетих година XIX вијека у свјетлости савремене руске периодичне штампе и Балкански догађаји у руској периодичној штампи уочи источне кризе.*

Глас руске штампе омогућава нам да дознамо нешто више о ставу представника руских политичких група и партија према догађајима на Балкану.

У свом зборнику радова објављен је и врло интересантан чланак *Вук Караџић и Русија.*

На крају Зборника приложен је регистар имена и периодичних издања.

Део радова у овом зборнику појављује се први пут. Неки дјелови чланка о бугарским градовима и раније су објављени, али их је аутор за ово издање темељито прерадио. И неки други радови објављени су у разним совјетским часописима и зборницима, али су и они за ово издање прерађени, неки подаци из ранијих издања су попуњени и исправљени, а посебно су узети у обзир резултати најновијих истраживања.

Р. Јовановић

„БОКА“ 1. и 2. ЗБОРНИК РАДОВА ИЗ НАУКЕ, КУЛТУРЕ И УМЈЕТНОСТИ

Изласком ове нове публикације, научно занимљиви и сложени бокељски простор добио је на свом терену још једну осматрачницу и још један погичај и могућност што свестранијег истраживања. Поред едисије „Годишњака“ Поморског музеја у Котору, која је већ 18 година специјалистички посвећена поморским проблемима Боке и Црногорског приморја, овај нови зборник Завичајног музеја из Херцег-Новога има друго интересно подручје, из шире научне, културне и умјетничке сфере.

У компетентним рукама редакцијског одбора, састављеног од др Славака Мијушковића, Срђана Муслића, Велимира Радовића, Лазара Сеферовића и Марије Црнић, а са одговорним уредником и аниматором тог издавачког посла Илијом Пушићем, досад су изашла два броја „Боке“.

У првом броју за 1969. годину, на 167 страна, између 14 разноврсних прилога, налазимо теме из археологије, проблем убикације римске војне цесте IV вијека, покушај везивања легенде Галатеје и Акиса за перашке отоке, средњовјековне историје, историје умјетности, лингвистике, правне и-

сторије, фолклора, саобраћаја и градничког покрета између два рата.

Аутори су следећи:

- Илија Пушић*, Археолошки локалитети и стање археолошке науке у Боки Которској, стр. 7 — 23;
Золтан Мађар, Најстарија архитектура у Боки Которској, стр. 23—33;
Др Славко Мијушковић, О римској цести кроз Боку Которску, 33—53;
Максим Злоковић, Словенска жупа Драчевица, стр. 53—73;
Антоније Фарчић, Житије св. краља Владимира, стр. 73—81;
Ристо Ковијанић, Которски златар Милко из Новог Брда (савременик Новака Ковача), стр. 81 — 89;
Др Васо Томановић, Из лексике говора Боке Которске, стр. 89 — 99;
Марија Црнић, „Бокешка сетенца“ донесена на Прчању 1848. године, стр. 99—109;
Др Миљана Радовановић, Вук Поповић и фолклор Боке Которске, стр. 109—117;
Саво Вукмановић, Његошева родна кућа, стр. 117—125;

Таба Мађар, Оток живих и оток мртвих код Пераста, стр. 125 — 129;

Игњатије Злоковић, Први покушај увођења редовног колског саобраћаја на релацији Камениари Херцег-Нови, стр. 129 — 137;

Предраг Ковачевић, Поморство Херцег-Новога, стр. 137—159;

Велимир Радовић, Револуционарни раднички покрет и проблем масовног политичког рада и акција с освртом на херцегновски крај у периоду 1938—1941. године, стр. 159—167.

Корице Зборника је веома укусно ликовно ријешила Лидија Лафорест, користећи, на сиво-сребрнкастој подлози, мотив са парпетне плоче Св. Томе у Кутима, са изванредно стилизованим орлом, уоквиреним трочланим преплетом.

У свом другом броју, „Бока“ за 1970. годину има исто 14 прилога, поред уводних ријечи растанка са пок. Ником Луковићем и три о сврта. На 282 стране, поред најбројнијих историјских тема, заступана је археологија, лингвистика, етнологија, биологија мора, туризам и два биографска медаљона.

Аутори су следећи:

Игњатије Злоковић, In memoriam — Дон Нико Луковић;

Др Славко Мијушковић, Његош и Превлака — сада „Острво цвећа“ у Воки Которској, стр. 9 — 41;

Чедомир Марковић, Неколико нових гробова из Будве, стр. 41—55;

Максим Злоковић, Турци у Херцег-Новога, стр. 55—81;

Милош И. Милошевић, Прилози проблематици копнене трговине последије освајања Херцег-Новога и околине од Турака 1687. године, стр. 81—121;

Предраг Ковачевић, Бокељски устанак 1869/70. године, стр. 121 — 151;

Др Ђурђица Петровић, Поријекло и карактеристике пиштоља званих леденице, стр. 151—171;

Антоније Фарчић, Три барска епитафа, стр. 171—191;

Др инж. Владимир Лепетић, Неке геофизичке и биогеолошке карактеристике Бококоторског залива, стр. 191—213;

Др Васо Томановић, Из топомастике Боке Которске, стр. 213 — 225;

Др Васо Томановић, О бокељским говорима, стр. 225—231;

Лазар Сеферовић, Уводна разматрања о развоју бокељске појевке, стр. 231—235;

Игњатије Злоковић, Проф. Вицко Трипковић, стр. 235—241;

Васо Ивошевић, Југословенске идеје Дионисија Миковића, стр. 241—257;

Душан Ј. Мартиновић, Пераст и његове туристичке могућности, стр. 257—271;

Велимир Радовић, Поглед на архивску и библиотечку службу у херцегновској општини, стр. 271—277;

Илија Пушић, Рад Завичајног музеја у 1969. години, стр. 277 — 281;

Дарко Ђуришић, Херцегновски зимски салон, стр. 281—282.

М. М.

РАЗВИТИЕ КАПИТАЛИЗМА И НАЦИОНАЛНЫЕ ДВИЖЕНИЯ В СЛАВЯНСКИХ СТРАНАХ, „Наука“, Москва 1970, 362

Институт за славистику и балканистику Академије наука СССР недавно је издао зборник радова о развоју капитализма и националним покретима у словенским земљама у другој половини XVIII и XIX вијеку. Материјали који су у њему објављени захватају питања процеса формирања буржоазије у словенским земљама, сазри-

јевање националних идеологија и националноослободилачких покрета, развој националних култура. Осим тога, у Зборнику има података о везама између прогресивних руских кругова и других словенских земаља, помоћи коју је указивао руски народ ослободилачкој борби словенских народа а један дио зборника је посвећен и-